

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری وصف صبا
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

داریوش مهرجویی:

برای ماندگار بودن

دنبال فرمول مشخصی

نگر دید

موسیقی در خانواده‌های سنتی است که برای رسیدن به خواسته‌اش باید از سد مشکلات و موانع زیادی بگذرد. مهرجویی با دست گذاشتن روی ایده دختر شیفته موسیقی، همچنان به یک فکر یک سوژه اجتماعی تأثیر گذار اما بالحنی متفاوت برای روایت است. مهرجویی، فیلم‌سازی بود که هم آثار پر فروش و رکوردشکن در کارنامه‌اش داشت، هم فیلم‌های جنجالی و توقیفی، هم طرفداران سرسختی در میان منتقدان سختگیر و هم از سوی مخاطب عام با اقبال روبه‌رو بود. سینماگر هشتادساله‌ای که با وجود تحمل مصائب فراوان پر قدرت به مسیر هنری‌اش برای کسب تجربه و افتخار در سبک‌های مختلف سینمایی ادامه داد. او در پرونده فیلم‌سازی‌اش برای فیلم گاو، آقای هالو، پستیچی، دایره مینا، بانو، سارا، پری، بمانی، جویز متعددی را از جشنواره‌های بین‌المللی کسب کرد و همچنین برای فیلم هامون، سیمرغ بلورین بهترین کارگردانی و فیلمنامه، و برای فیلم پری سیمرغ بلورین بهترین کارگردانی، و فیلم مهمان مامان برنده جایزه بهترین فیلم از جشنواره فیلم فجر شد و با فیلم سنتوری جایزه بهترین فیلم از نگاه تماشاگران را در بیست و پنجمین دوره از جشنواره فیلم فجر را از آن خود کرد و در نازنجی پویش جایزه ویژه هیئت داوران را از سی‌امین جشنواره فیلم فجر دریافت کرد. از نظر او برای ماندگار بودن نباید دنبال یک فرمول مشخص بود و اگر کسی بخواهد برای ماندگار شدن دنبال یک فرمول مشخص باشد، تبدیل به هنرمندی قلابی می‌شود، هنرمند واقعی به دلایل دیگری کار می‌کند، نه ماندگار شدن. ونکوگ پس از حیانت شناخته و قدر دانسته می‌شود. جهان، نسبت به هنر، رویکرد بی‌رحمانه و سختی دارد. سرانجام در شامگاه شنبه ۲۲ آبان ماه، مردم سراسر ایران با خبری شوک آور در بهت و سکوت فرو رفتند، خبری از داریوش مهرجویی سردمدار موج نوی سینمای ایران، که به همراه همسرش در ویلای شخصی به قتل رسیده بود. گویا پایان قصه این کارگردان محبوب دست کمی از همه زندگی او که شورشی بود در برابر ناعدالتی، نداشت. او در یک اقدام ناعادالانه و فاجعه بار از زمینی که برایش تنگ شده بود برای همیشه سفر کرد. یادش جاودان

و تغییرات اساسی در کشور که با اجاره‌نشین‌ها و هامون در آخرین سال‌های دهه چهل موفق می‌شود تصویری متفاوت از طبقه متوسط و مدرن ایرانی در جریان اصلی سینمای ایران را به نمایش بگذارد و میان سرگرمی و اندیشه، که در نسخه تعریف شده برای سینمای ایران در آن سال‌ها با هم متضاد بودند، به تعادل می‌رسد. هنوز هم خیلی از منتقدان این دو فیلم را جزو بهترین‌های کارنامه داریوش مهرجویی و از عناصر موثر در مسیر سینمای ایران در سال‌های بعدی می‌دانند. در دهه هفتاد و همزمان با پنجاه‌سالگی اقتباس، برای مهرجویی، از همیشه مهم و پررنگ‌تر هم می‌شود. در این دوره روی عنصری گمشده‌ای در سینمای ایران دست می‌گذارد: شخصیت‌های زن و زنانگی در ایران کنونی، رویکردی که حاصلش می‌شود بانو، سارا، پری، لیلیا و درخت گلابی، فرقی نمی‌کند که منبع اقتباس کارهایش متون ایبسن و سالینجر باشد یا قصه‌هایی از مینا انصاریان و گلی ترقی؛ مهرجویی به طرز استادانه‌ای الگوهای داستانی را در جامعه‌های معاصر خودش باز تعریف می‌کند و ویرای همراهی با شخصیت اصلی در مسیر قصه، لایه‌های مختلفی از جامعه را هم می‌کاود. در دهه شصت سالگی این مولف خاص سینمای ایران با بالا رفتن سنش، روند عکس را پیش می‌گیرد و ترجیح می‌دهد تا به سراغ تجربه‌های سرخوشانه و رهاتری برود. دوره جدید در کارنامه داریوش مهرجویی با فیلم‌های متفاوتی آغاز می‌شود. در این میان، جهان بینی و فلسفه شرق گرایانه او همچنان یکتا است. از مهم‌ترین فیلم‌های او در این دوره مهمان مامان و سنتوری است که جزو محبوب‌ترین آثار تمام کارنامه‌اش به حساب می‌آیند و در میان نسل جدید مخاطبان سینمای ایران جایگاهی دست‌نیافتنی دارند. هفتادسالگی مهرجویی مصادف می‌شود با ساخت فیلم عجیب و خاص آسمان محبوب، فیلمی که از نظر مضمونی به ایده‌های کتاب جهان هولوگرافیک، ترجمه شده توسط خود مهرجویی، نزدیک است. نازنجی پویش، چه خوبه که برگشتی و اشباح از ساخته‌های مهم دیگر او در این دوره‌اند. مهرجویی دهه هشتاد زندگی خود را با لامینور آغاز می‌کند؛ فیلمی که داستان آن درباره دختر جوانی علاقه‌مند به

فره‌موند ناظریان - پاییز هزار رنگ در روز ۱۷ آذر ماه سال ۱۳۱۸ داریوش مهرجویی را به سینمای ایران هدیه داد. او در تهران از خانواده‌ای متوسط به دنیا آمد. در کودکی تحت تأثیر مادر بزرگ خود که مسلمانی معتقد بود، قرار گرفت. در نوجوانی به موسیقی علاقه‌مند شد و مدت کوتاهی در کلاس آموزش موسیقی شرکت کرد. نزد پدرش که موسیقی ایرانی را خوب می‌شناخت به نواختن سنتور پرداخت و بعد با موسیقی کلاسیک غربی آشنا شد و به نواختن پیانو و نوشتن قطعاتی برای پیانو پرداخت. در هفده سالگی به سینما علاقه‌مند شد و برای درک بهتر فیلم‌های روز به آموختن زبان انگلیسی پرداخت. بیست ساله بود که برای ادامه تحصیل به کالیفرنیا رفت. نخست به خواندن سینما روی آورد اما خیلی زود سینما را رها کرد و به فلسفه پرداخت و در سال ۱۳۴۴ از دانشگاه یوسی‌ای لیسانس فلسفه گرفت. در همین سال سردبیری نشریه پارس رویو در لس‌آنجلس را به عهده گرفت. مهرجویی ابتدا با فریار جواهریان ازدواج کرد که یکی از مهندسين معمار نامی ایران بود. حاصل این ازدواج دو فرزند با نام‌های مریم و صفا بود. سپس با وحیده محمدی‌فر ازدواج کرد و حاصل این ازدواج دختری به نام مونا است. در سال ۱۳۴۶ نخستین فیلم خود به نام الماس ۳۳ را که فیلمی بسیار پرهزینه بود را ساخت. سال ۱۳۴۸ با هم‌کاری غلامحسین ساعدی فیلمنامه گاو را از روی یکی از داستان‌های کوتاه مجموعه عزاداران بیل ساعدی نوشت و فیلم گاو را ساخت. این فیلم جویز متعددی را از جشنواره‌های بین‌المللی به ارمغان آورد. گاو هم از نظر تجاری هم از نظر هنری فیلم موفق‌تری از کار درآمد و فصل جدیدی در سینمای ایران گشود. داریوش مهرجویی در دهه سی سالگی، تصمیم گرفت که خود را به عنوان یک روشنفکر پیشرو معرفی کند، آقای هالو، پستیچی، دایره مینا و فیلم گمشده الموت محصول آن دوران‌اند. او با گاو مسیر سینمای هنری و روشنفکرانه ایران را برای چند دهه تحت تأثیر قرار می‌دهد و بعد با فیلم جنجالی دایره مینا به سینمای اجتماعی الگو می‌دهد. ورود به دهه چهل زندگی او هم‌زمان است با انقلاب

سرمایه گذاران
محمد حسینیخانی
حنیف سروری
بنیاد سینمای فارابی

پخش از
سنتور

پیشکده

فیلمی از
عادل تبریزی

تهیه کننده **میروا اله مدنی**
تهیه کننده اجرایی و مجری طرح **حنیف سروری**

حامد بهداد | بهاران کوثری | سروش صحت | بهرنگ علوی
امیرحسین رستمی | نادر سلیمانی | یوزن بنفشه‌خواه | سیاوش چراغی پور | محمد الهی
مریم همتیان | ایمان اسماعیل پور | علی باغفر | حامد شیخی | وحید رحمتی
داود وندهاده | با معرق علی راد ناخستور | فرهاد آبیض | باهرمنندی | جمشید هاشم پور (آریا)
خاطره سازان رضا صفائی پور - حسن رضایی